

Interview

Pierre Mottet zoekt strategische partner voor IBA

Welk bedrijf wil nu nog naar de beurs trekken?

PIERRE MOTTET, CEO van radiofarmaceutisch bedrijf IBA, moet langetermijnvisie met beursnotering verzoenen

CEO
DE CEO SPREEKT

INTERVIEW
BEN SERRURE, LOUVAIN-LA-NEUVE

Voor de gemiddelde belegger is IBA een mysterie. Het radiofarmaceutische bedrijf huisvest erg diverse activiteiten, verrast vriend en vijand met de vaak warrige communicatie en sleutelt al een jaar in stilte aan een strategische kentering. Daar staat tegenover dat CEO Pierre Mottet het bedrijf in 25 jaar tijd van universitaire spin-off tot een multinational ombouwde. Tijd om de schijnwerper eens op de gelegeerde bestuurder te richten.

Pierre Mottet ontvingt ons in een kantoor dat door groen gedomineerd wordt. Dezelfde kleur als de huisstijl van IBA. Een groene zonnepil, een groene telefoon en een groen kussen pronken op zijn kast. Wanneer hij in het openbaar verschijnt, draagt Mottet al-

tijd een groene das. Het is een teken van trots. Net als de nummerplaat van zijn wagen, waar de letters IBA in verwerkt werden. 'De collega's lachen er wel eens mee, maar ik vind dat leuk', klinkt het.

Mottet heeft iets om trots op te zijn. IBA groeide in 25 jaar uit tot een wereldreidder in 'nucleaire' geneeskunde, met wereldwijd 2.200 werknemers. Het bedrijf is marktleider in de ontwikkeling en de bouw van protontherapiecentra. Dat zijn complexen met verschillende behandelingskamers, waarin het mogelijk is kankercellen tot op de millimeter nauwkeurig te bestralen. Niet alleen in apparatuur staat IBA aan de wereldtop. Ook in behandelingen en diagnostica pikt de groep een belangrijk graantje mee. Sterke posities die IBA tot nu toe weinig boter bij de vis opgeleverd. Het bedrijf heeft voorlopig flinterdunne winstmarges, door de verlieslatende farmata. De voorbije vijf jaar haalde de groep gemiddeld een schamele 3,5 euro bedrijfswinst (rebt), op elke 100 euro omzet.

Beleggers staan bijgewolg niet bepaald aan te schuiven: ze waarden het bedrijf tegen een derde van de jaarcijfer. Het aandeel noteert met 5,4 euro pal op de beekwaarder. Wat eigenlijk wil zeggen dat beleggers verwachten dat het management in de toekomst geen waarde kan creëren. Dat IBA een onoverzichtelijk bedrijf is dat erg verschillende activiteiten huisvest, en dat het bedrijf niet altijd uitsluitend in zijn communicatie, is daar niet vreemd aan. Het farmaceutisch wil daar verandering in brengen.

Kunt u die strategische omwenteling nu eens duiden?
Pierre Mottet: Omwenteling is eigenlijk niet het juiste woord. Wat IBA met zijn farmata wil, is gepersonaliseerde geneeskunde brengen. Technologie blijft vooruitgaan, wat het mogelijk maakt medicijnen gericht te testen. Stel: een bepaald medicijn werkt voor 40 procent van de patiënten. Dat wil zeggen dat het merendeel niet geholpen is, er in sommige gevallen zelfs erger aan toe is met dat medicijn. We kunnen hoe langer hoe meer identificeren wie gebaat is bij een bepaalde behandeling, wat patiënten een lidensweg bespaart.

'En dat is wat we willen bereiken met onze farmata, we blijven overtuigd van onze missie. Dat moet op lange termijn lukken. In onze business

spreek je niet over maanden, maar over jaren. De omwenteling waar jij het over hebt, is gewoon een manier om ons doel sneller te bereiken. We willen dat buitenstaanders ons helpen met de financiering, op voorwaarde dat we de juiste partner vinden onder de juiste voorwaarden. Op die manier willen we onze pijlpijn sneller in ontwikkeling brengen. We blijven ondertussen gewoon voortwerken.'

Het is niet zo dat u IBA een nieuw focus wilt geven, door alleen op de rendabele Equipment-tak in te zetten?
Mottet: 'Nee. We hebben het vertrouwen in de farmata zeker niet verloren. Het zou gewoon dom zijn om de boot te missen omdat we niet snel genoeg gaan. We blijven overtuigd van de waarde.'

'Bij BioAssays (een afdeling die instrumenten ontwikkelt om in-vitro diagnoses te stellen, red.) ligt het anders. Daar willen we wel van af. Het past niet in onze focus. In het huidige klimaat is dat niet eenvoudig, maar we zijn niet gehaast. We voeren geen beslissingen door voor we er voor de volle 100 procent achter staan. Dat geldt zowel voor BioAssays als voor de zoektocht naar een partner in de farmata.'

Hoe logisch is het om de verschillende businessmodellen onder een dak binnen IBA te sturen?
Mottet: 'De dagelijkse business is inderdaad verschillend. Maar ik heb daarvoor de juiste mensen op de juiste

plaats. Ze zijn zich allemaal bewust van het feit dat we één bedrijf zijn. Er zijn steeds meer joint ventures tussen de verschillende bedrijfstakken, die ook synergieën opleveren. We zijn bijvoorbeeld bezig met de creatie van een softwareplatform, dat een product overstijgt.'

U zegt overtuigd te blijven van de waarde van de farmabusiness. Waarom dan niet zelf de nodige investeringen bekostigen?

Mottet: 'We zouden geld kunnen gebruiken van de Equipment-tak om de investeringen te dekken. Maar met een partner kunnen we sneller gaan.'

En een kapitaalverhoging om de nodige financiering bijeen te brengen? IBA is nog steeds beursnotering?

Mottet: 'Met een kapitaalverhoging zouden de aandeelhouders op dezelfde wijze verwateren als met een partner. Stel dat ik 200 miljoen ophaal op de beurs. Dan verwater ik de waarde van de Equipment-business voor de aandeelhouders. Met een partner voor alleen de farmata is het enkel die waarde die verwatert.'

'Een andere redenering achter die beslissing is dat het niet eenvoudig is om aandeelhouders te vinden die mee zijn met onze twee soorten business. We zien veel mensen die wel ervaring hebben met farma, maar geen kaas hebben gegeten van apparatuur. En omgekeerd. Om de juiste investeerders te vinden, denken we dus dat het nuttiger is gericht te zoeken, in plaats van generieke investeerders te zoeken. Die focussen op je bedrijfskasstroom, je omzet, je winst en passen daar multiples op toe. Want zo reflecteert je niet de juiste waarde van het bedrijf.'

U klinkt wat gefrustreerd over de beurs.

Mottet: 'Ja. Het rend is al een analist zijn advies en koersdoel verlaagt met als motivatie de volatilitie in de markt. We hebben altijd gezegd dat we ons beleid niet afstemmen op het volatiele markt. We hebben een horizon van tien jaar.'

'Wie kijkt naar de waarde van ons aandeel op de beurs, moet besluiten dat de markt nu een negatieve waarde toekent aan onze moleculaire geneeskunde. Een partner vinden kan de waarde van onze business zichtbaarder maken.'

Vindt u het een nadeel voor een bedrijf met een langetermijnvisie om op de beurs te staan?

Mottet: 'Om ne peult pas crâcher dans la soupe', zegt men in het Frans. Onze notering heeft ons kansen gegeven die we niet zouden hebben gehad als privébedrijf. Maar sinds 2000 zijn we niet meer naar de beurs geweest om geld op te halen. Je kan je dus afvragen wat het nut daarvan nog is.'

'Een beursnotering gaat nu eenmaal gepaard met bepaalde verplichtingen. Niet alleen qua transparantie, maar ook de verloning willen ze regelen. Het zijn de excessen van bepaalde beursgenoteerde bedrijven die een overdreven, irrationele regelgeving op gang hebben gebracht. De wet is nu eenmaal magisch als de aanleiding. Welk bedrijf wil nu nog naar de beurs trekken? Dus ja, het is meer een last dan pakweg tien jaar geleden om op de beurs te staan.'

Uw producten kopen vraagt een grote investering van uw klanten. Is het lot van uw bedrijf verbonden aan dat van de wereld-economie?
Mottet: 'We zijn een globaal bedrijf, en dus blootgesteld aan de globale economie. Maar dat is toch vooral bij Equipment, waar grote investeringen nodig zijn. Als banken op hun geld zitten, heeft dat een impact op ons.'

'Anderzijds hebben we onze farmabusiness, waar we dosissen aan 100 à 200 euro verkopen. Daarop kan de bankencrisis weinig impact hebben. We hebben al bij al dus een mooi uitgebalanceerd businessmodel.'

U bent niet zenuwachtig dat 2008 akelig dichtbij lijkt?

Mottet: 'Nee. 2008 was geen schitterend jaar voor ons, maar het was ook geen ramp.'

Is het omdat u IBA ondergewaardeerd vindt, dat u opnieuw een dividend begint uit te keren op een moment dat u extra financiering zoekt?

Mottet: 'Ik zie het conflict, maar je moet de zaken in perspectief plaatsen. We hebben jaren geleden gezegd dat we de aandeelhouders willen laten profiteren van de winst die we met Equipment maken, via een bescheiden return. We praten dan over 3 à 5 miljoen euro per jaar.'

'Daarna hebben we beslist om een agressievere groeistrategie te volgen in de moleculaire geneeskunde. Die investering is in de grootteorde van 80 miljoen euro. Op dat bedrag is 3 miljoen een peulschil. Het is ook belangrijk om de interesse van je investeerders vast te houden.'

Daarna hebben we beslist om een agressievere groeistrategie te volgen in de moleculaire geneeskunde. Die investering is in de grootteorde van 80 miljoen euro. Op dat bedrag is 3 miljoen een peulschil. Het is ook belangrijk om de interesse van je investeerders vast te houden.'

U bepleit de langetermijnvisie. Waar moet die uitmonden, over bijvoorbeeld vijf tot tien jaar?
Mottet: 'Er zijn nu wereldwijd zo'n twintig protontherapiecentra. De markt staat nog in haar kinderschoenen. En ook onze farmata heeft nog een enorm potentieel. Momenteel gebeurt slechts 5 à 10 procent van kankerdiagnostica via moleculaire beeldvorming. In die groeiemarkt moeten we ons marktaandeel bewaken en uitbreiden. Dat moet lukken. Het zijn de producten die nu op de markt komen, die de komende tien jaar zullen domineren. En we weten dat onze producten goed zijn.'

'Met dat groeipotentieel moeten we over tien jaar een miljard euro omzet

Onze koers impliceert dat de markt een negatieve waarde toekent aan onze farmabusiness.

kunnen halen, zo'n 4.000 mensen tewerkstellen, actief zijn in markten waar we nu nog niet zitten. Vooral in de groeielanden moeten we ons versterken.'

4.000 werknemers. Dat is bijna het dubbele van vandaag. Terwijl het niet bepaald eenvoudig is om ingenieurs te vinden. Hoe verhoudt u de zoektocht momenteel?
Mottet: 'Dat is nooit eenvoudig. Het enige goede aan de economische malaise is dat we gemakkelijk werknemers vinden. (lacht) Financiële crisis of niet, we merken dat het de jongste zes maanden moeilijker is geworden om aan te werken.'

'Als 'klein' bedrijf proberen we creatieve oplossingen te vinden. Daarvoor hebben we trouwens al kachten gehad van andere bedrijven, waarvan de werknemers dagelijks ons reclame moeten passeren. (grinnikt)

'Campagne om 50-plussers aan het werk te houden flopt'

Vlak voor de zomer lanceerde de Vlaamse regering de 150.000 euro kostende campagne 'De juiste leiders'. Die moet 50-plussers langer aan het werk houden. Maar de campagne dreigt op een flop uit te draaien. Dat besluit Ivan Sabbe (LDD), lid van het Vlaams Parlement, uit de antwoorden op enkele schriftelijke vragen die hij aan Vlaams minister van Werk Philippe Muyters (N-VA) heeft gesteld.

In vier maanden tijd werd de website www.dejuisteestoeel.be slechts 9460 unieke bezoekers. Dat aantal neemt systematisch af. Muyters erkent dat een 'doorstart' nodig is.

Volgens Sabbe schiet de actieve nieuwe regering. 'We zeggen neen tegen blinde bezuinigingen voor de werknemers en de sociaal gerechtigden. Blind bezuinigen is een deel van het probleem, niet de oplossing', klinkt het. De lokale verantwoordelijken van de beelden worden gevraagd al de parlementsleden van hun regio onder druk te zetten. Met de meeting van 15 november trekt de actieretie zich behoedzaam op. Van stakingen is (nog) geen sprake.

Vakbonden bezamen op 15 november
Het ACV en de ABVV houden op 15 november samen een meeting waarop ze 'enkele duizenden militanten' verwachten. Dat hebben ze gisteren laten weten. De meeting is vooral bedoeld als waarschuwing aan de nog te vormen

Politiek & Economie

DE TIJD | WOENSDAG 26 OKTOBER 2011

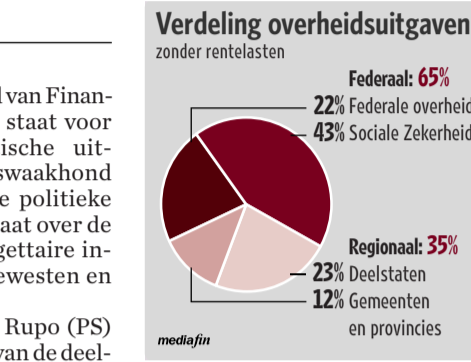
Bikkelhard gevecht om de centen

Liberalen rekenen erop dat Hoge Raad van Financiën hun visie zal volgen over verdeling budgettaire inspanning

PIETER BLOMME

De Hoge Raad van Financiën (HRF) staat voor een gigantische uitdaging. De begrotingswaakhond moet arbitren in de politieke discussie in de Wetstraat over de verdeling van de budgettaire inspanning tussen de gewesten en de federale staat.

Formateur Elio Di Rupo (PS) meent dat de bijdrage van de deelstaten voor 2012 beperkt kan blijven tot 400 miljoen euro op een saneringsinspanning van 10,3 miljard euro. De liberale partijen vinden dat de inspanning van Vlaanderen, Brussel en Wallonië vier maal zo groot moet zijn (1,6 miljard euro). Vandaag zijn de ministers-presidenten van de gewesten en lokale overheden samen een derde. Moesen vergeleek de situatie met die van een landbouwer die een deel van zijn grond moet afstaan. 'Het is logisch dat elk perceel op een evenredige manier wordt ingepakt', aldus Moesen.

verleden maakten. In zijn jongste rapporten verdeelt de HRF de inspanning op basis van de uitgaven per niveau. In grote lijnen nemen de federale overheid en de sociale zekerheid twee derde van de uitgaven voor hun rekening en de gewesten en de lokale overheden samen een derde. Moesen vergeleek de situatie met die van een landbouwer die een deel van zijn grond moet afstaan. 'Het is logisch dat elk perceel op een evenredige manier wordt ingepakt', aldus Moesen.

SLEUTEL
Ook Open VLD is van mening dat de verdeelstelsel van de begrotingswaakhond de juiste is. Op basis van de 65/35-verhouding die gehanteerd wordt door de HRF zouden de gewesten geen inspanning moeten doen van 400 miljoen euro zoals Di Rupo voorstelt, maar van 1,6 miljard euro. Maar dat bedrag moet volgens de christen- en sociaal-democraten verminderd worden, want de regio's krijgen door de staatsvorming extra uitgaven op hun bord. Het gaat om de zogenaamde usurperende uitgaven.

De uitgaven mogen enkel stijgen met de inflatie, niet meer.

WIM MOESEN, hoogleraar overheidsfinanciën KULeuven

Moesen vindt het belangrijk dat niet alleen gebakkeeld wordt over de verdeling van de saneringsinspanning, maar ook over een beperking van de uitgaven. 'Er moet een uitgavennorm komen voor alle overheden'. De uitgaven mogen enkel stijgen met de inflatie, niet meer, vindt Moesen.

De federale regering gaf de voorbije jaren het goede voorbeeld door in lopende zaken slechts een beperkt aantal nieuwe uitgaven te doen. 'De andere overheden moeten dat voorbeeld volgen', zegt Moesen. Dat betekent dat de uitgaven bevroren worden. De academicus maakt de vergelijking met

Charles Michel (MR, links) en formateur Elio Di Rupo (PS) zijn het grondig oneens over de sanering van de overheidsfinanciën.

van regionale ambtenaren die op termijn door Vlaanderen, Brussel en Wallonië betaald worden.

UITGAVENNORM
Moesen vindt het belangrijk dat niet alleen gebakkeeld wordt over de verdeling van de saneringsinspanning, maar ook over een beperking van de uitgaven. 'Er moet een uitgavennorm komen voor alle overheden'. De uitgaven mogen enkel stijgen met de inflatie, niet meer, vindt Moesen.

De federale regering gaf de voorbije jaren het goede voorbeeld door in lopende zaken slechts een beperkt aantal nieuwe uitgaven te doen. 'De andere overheden moeten dat voorbeeld volgen', zegt Moesen. Dat betekent dat de uitgaven bevroren worden. De academicus maakt de vergelijking met

Niet enkel begrotingsoverleg verloopt moeizaam

Het is vandaag precies 500 dagen geleden dat de stembusgang van 13 juni 2010 plaatsvond. En toch blijven de onderhandelingsmozaïeken verlopen. In afwachting van het advies van de Hoge Raad van Financiën ligt het begrotingsoverleg tot vrijdag officieel stil. Intussen houden de onderhandelingszaken zich bezig met andere onderwerpen. Maar ook die verlopen moeizaam. Gisteren was het de bedoeling dat de par-

tijvoorzitters de teksten zouden bekijken die de technische werkgroepen over justitie, veiligheid en energie hebben opgeleverd. In de vooravond klonk het dat men nog altijd bezig was met justitie. De andere twee thema's kwamen niet meer aan bod, ook al omdat cdH-voorzitter Benoît Lutgen andere verplichtingen had. Maandag was al het hoofdstuk over de openbare sector behandeld. Er is sprake van een protocol

dat wilde stakingen in overheidsbedrijven zo veel mogelijk moet vermijden door meer begeleiding en overleg. Na een jaar zou er een evaluatie volgen om te kijken of dat volstaat om een voldoende aanbod van de overheidsdiensten te garanderen. Vooral de liberale partijen dringen aan op een verplichte minimale dienstverlening bij stakingen en andere acties. Aan socialisten kan wil men daar niet van weten.

Met een uitgavennorm kan volgens Moesen ruim de helft van de budgettaire operatie uitgevoerd worden. Daarnaast moet er een commissie komen van ambtena-

ren die op zoek gaan naar extra besparingen in het overheidsapparaat. Als de budgettoewijzing dan nog niet rond is, kan gezocht worden naar nieuwe belastingen.

Uitbetalers vakantiegeld arbeiders hebben vrij spel

Beheerskosten verschillen enorm | Amper controle op beleggingen

IVAN BROECKMEYER

De wijze waarop het vakantiegeld voor arbeiders uitbetaald wordt, kan fors verbeterd worden. Het huidige versnipperde systeem, met elf vakantiefondsen, leidt tot hoge administratieve kosten. Bovendien is er amper controle op de manier waarop die fondsen hun geld beleggen. Dat staat in een kritisch rapport dat het Rekenhof aan het federale parlement heeft overgemaakt.

Eén fonds heeft 11,3 euro beheerskosten per arbeider, en ander 441 euro.

RAPPORT REKENHOF

'Terwijl bedienden hun vakantiegeld direct van hun werkgever bedroegen, was dat bij de fondsen gemiddeld 28,41 euro. Dat cijfer verbergt grote verschillen. Eén fonds presteerde met 11,30 euro zelfs beter dan de RVJ. Maar er zijn er ook waar de kosten oplopen tot 170 of zelfs 441 euro per werknemer.'

Om dat er vrij grote tijdsomspanne ligt tussen het starten van de sociale bijdrage en de uitbetaling van het vakantiegeld hebben de fondsen ook aanzienlijke som-

men ter beschikking die ze kunnen beleggen. De meeste doen dat op een voorzichtige manier. Maar er zijn uitzonderingen. Eén fonds moest in 2010 geld gaan lenen. Het had een acuut liquiditeitsprobleem omdat het de reserves en voorschotten grotendeels in vastgoed had belegd. Een ander zag 9 miljoen euro bijna in rook opgaan omdat het dat geld bij de over de kop gegane IJslandse Kaupthing-bank had belegd.

Het Rekenhof besluit dat het financieringssysteem grondig moet worden hervormd. De RVJ moet meer controle over het beheer, stelt het Rekenhof vast.

'Terwijl de beheerskosten bij de RVJ in 2008 1749 euro per arbeider bedroegen, was dat bij de fondsen gemiddeld 28,41 euro. Dat cijfer verbergt grote verschillen. Eén fonds presteerde met 11,30 euro zelfs beter dan de RVJ. Maar er zijn er ook waar de kosten oplopen tot 170 of zelfs 441 euro per werknemer.'

Om dat er vrij grote tijdsomspanne ligt tussen het starten van de sociale bijdrage en de uitbetaling van het vakantiegeld hebben de fondsen ook aanzienlijke som-

'Begrotingscijfers België opgesmukt'

Ivan Van de Cloot reageert op Duitse studie

WOUTER VERVENNE

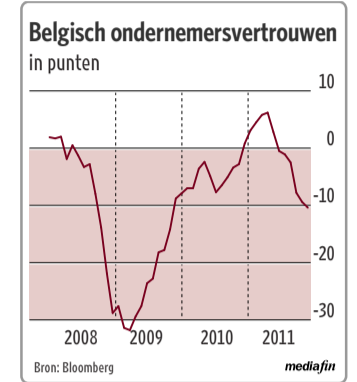
België heeft de voorbije jaren met creatieve boekhouding zijn begrotingscijfers opgesmukt. Dat zegt Ivan Van de Cloot (foto), de hoofdlectuur van de denktank Itinera. Hij reageert op een Duitse studie die de betrouwbaarheid van de Belgische cijfers ter discussie stelt.

Vier Duitse economen vroegen zich af of er behalve Griekenland nog Europese landen zijn die hun begrotingscijfers hebben vervalst. Ze probeerden dat te achterhalen met de wet van Benford, een instrument dat wordt gebruikt om boekhoudfraude op te sporen.

De wet van Benford zegt dat 30 procent van de getallen uit een willekeurige reeks begint met het cijfer 1. Dat percentage daalt geleidelijk van 18 procent voor getallen die beginnen met 2 tot 4,6 procent voor getallen die beginnen met een 9.

Gernot Brähler, Stefan Engel, Max Götsche en Bernhard Rauch tonen aan dat de begrotingscijfers

Belgische CEO weer wat somberder

JEROEN VAN RENTERGEM

Het gemiddelde van de Belgische bedrijfsleiderkleur opnieuw wat donkerder. Dat leert de conjunctuurbarometer van de Nationale Bank. Die zakte van -9,4 punten in september tot -10,4 deze maand. Het gaat al om de zevende daling op rij.

De achteruitgang laat zich vooral voelen in de dienstverlening aan bedrijven. Daar zakte de indicator scherp van 0,5 naar -7,1 punten. Ook in de bouw en de handel is het peszisme groter geworden. De verwerkende nijverheid - die sterk conjunctuurgevoelig is en het meest weegt in de rondvraag - was het enige lichtpuntje. Daar zijn de ondernemers iets minder somber geworden.

Volgens KBC-econoom Johan Van Gompel lag het tanende vertrouwen in de lijn van de verwachtingen. 'Ook buitenlandse indicatoren zoals de Duitse Ifo-barometer gaan in dalende lijn. Dan is het logisch dat wij die trend volgen.'

NIET DRAMATISEREN

Van Gompel nuanceert die -10,4 punten wel. 'Het cijfer moet niet gedramatiseerd worden. Begin 2009, in de nasleep van het Lehman-faillissement, stond de barometer op -31 punten. Let op: een hoersteraming is niet aan de orde. We verwachten een serieuzere groeiervaring, maar tot een zware recessie zie ik het vooralsnog niet komen. Welke richting het kredietbeleggen in de komende maanden uitgaat, zal in belangrijke mate afhangen van de Europese schulden crisis.'

van Griekenland, Roemenië, Letland en België sterk afwijken van wat de wet van Benford voorspelt. Dat is een aanwijzing naar geen bewijs dat de cijfers van die vier landen zijn gemanipluleerd. Daarom vragen de auteurs van Europa een onderzoek.

ONORTHODOX
Van de Cloot denkt dat de resultaten voor België te wijten zijn aan het onorthodoxe zet begrotingsbeleid. 'Je ziet meer aberraties in statistieken van landen die ongebruikelijke transnacties verrichten.'

De studie bevestigd volgens Van de Cloot dat België zijn begroting heeft opgesmukt. 'De overheid verkocht grond om de schulden te halen. Ze verkocht ook gebouwen om te ze huren.' Van de Cloot zegt niet dat de Belgische cijfers zijn vervalst, maar is toch erg kritisch. 'Er bestaat een verschil tussen wettelijkheid en fatsoen. De ongebruikelijke transacties waren wettelijk, want ze zijn goedgekeurd door het parlement. Maar ze wijzen wel op normvervalsing en een vorm van creatieve boekhouding.'